

U c h w a ł a   Nr XVII.57.93...
Rady Miejskiej w Działdowie
z dnia 23...września...1993...roku

w sprawie : przyjęcia strategii rozwoju Gminy - Miasto Działdowo
oraz zakresu udziału finansowego w jego realizacji.

Na podstawie art.18 ust.1 w zw. z art.6 ustawy z dnia
8marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz.U.Nr 16,poz. 95
z późn.zm.) Rada Miejska   u c h w a ł a, co następuje :

§ 1

1. Przyjąć opracowanie p.t. "Elementy strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Działdowo (podsumowanie wyników pracy Komitetu Loalnego PHARE Działdowo)" jako odzwierciedlające hierarchię potrzeb i problemów do rozwiązania, a tym samym wyznaczające cele restrukturyzacji, możliwych kierunków działań i rozwoju Gminy - Miasto Działdowo w brzmieniu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Uznać powyższe opracowanie jako pozostające w zgodności z realizowanym przez władze samorządowe Gminy-Miasto Działdowo programem rozwoju lokalnego zawartym w Informacji o działalności Zarządu Miasta i Gminy Działdowo za okres od 18 czerwca 1990 r. do 30 czerwca 1991 r. i przyjętym do akceptującej wiadomości przez Radę Miejską na XIII sesji odbytej w dniu 11 lipca 1991 r. oraz w zgodności z realizowanym przez władze wojewódzkie programem dot. kierunków rozwiązań głównych problemów gospodarczych i społecznych województwa ciechanowskiego, a w szczególności w zakresie produkcji i przetwarzania bezpiecznej (zdrowej, atestowanej) żywności. Informacja o działalności Zarządu Miasta i Gminy Działdowo stanowi załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

- 2 -

§ 2

1. Przyjąć rekomendację KOMITETU LOKALNEGO PHARE Działdowo aby Gmina - Miasto Działdowo wspólnie z Gminą Działdowo były głównymi fundatorami Fundacji "Działdowska Agencja Rozwoju".
2. Gmina - Miasto Działdowo deklaruje pokrycie finansowe ze środków budżetowych kosztów własnych funkcjonowania Fundacji, proporcjonalnie do wielkości wkładów założycielskich w przeciągu pierwszych dwóch lat.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY
[Signature]
mgr *[Signature]*

**Przewodniczący
Rady Miejskiej**

[Signature]
Andrzej Gierlachowski

123

Załącznik Nr 1 do Uchwały
Nr ...XVII.57/93.....
Rady Miejskiej w Działdowie
z dnia 23. września...1993..v

FUNDUSZ WSPÓŁPRACY

DZIAŁDOWO

Elementy strategii rozwoju społeczno - gospodarczego
/ podsumowanie wyników pracy Komitetu Lokalnego/

Włodzimierz Pańków

Warszawa, sierpień, 1993

Elementy strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Działdowo

/podsumowanie wyników pracy Komitetu Lokalnego/.

I. Docelowa wizja gminy "Działdowo - 2000" i strategiczne cele jej rozwoju

Realizacja określonej strategii rozwoju gminy w określonym czasie oznacz. osiągnięcie określonych stanów rzeczy w pewnych obszarach, uznanych za kluczowe, przez określonych decydentów, dla realizacji pewnych wartości, ważnych dla danej gminnej wspólnoty.

Jeśli chodzi o wspomniane wartości, to mimo, iż nie zostały one wyraźnie zdefiniowane przez członków Komitetu Lokalnego, można przyjąć, że chodzi przede wszystkim o: pewien poziom dobrobytu mieszkańców gminy, zasobność jej budżetu, komfort życia w gminie uwarunkowany poziomem rozwoju jej technicznej i kulturalnej infrastruktury /infrastruktury cywilizacyjnej/ oraz dostępnych usług, ograniczony poziom bezrobocia ^{oraz} i związanej z nim sfery biedy i przestępczości.

Natomiast obszary, stwarzające, zdaniem gminnych liderów, szanse realizacji powyższych wartości, zostały w trakcie wspólnych prac członków Komitetu Lokalnego dość wyraźnie wyodrębnione. Pewna kontrowersja, która zarysowała się wokół tego problemu pomiędzy liderami i uczestniczącymi w pracach Komitetu konsultantami, dotyczyła tego, czy w odniesieniu do kwestii obszarów działań strategicznych należy zachować całkowita ciągłość, czy też należy brać pod uwagę ewentualność zaniechania ^{pewnych} obszarów nie rokujących poważnych nadziei.

Część członków Komitetu uznała, że obszarem rokującym nadzieję na tworzenie zamożności gminy i jej mieszkańców może być jeszcze przez dłuższy czas - conajmniej do r.2000 - produkcja materiałów budowlanych oraz budownictwo, głównie mieszkaniowe. Pomysły te spotkały się z krytyką innych członków Komitetu uznających te dziedziny za schyłkowe, głównie wskutek rozwoju nowych, lekkich technologii, ale również w rezultacie wyczerpywania się lokalnych zasobów kruszyw. Pierwszy argument nie wydaje się do końca uzasadniony, z uwa-

gi na pewne tradycje polskiego budownictwa, szczególnie jednorodzinne /przywiazanie do ciężkich i trwałych materiałów/, a także ze względu na to, że istotna część kruszyw przeznaczana była na inne rodzaje budownictwa niż mieszkaniowe /lotniska, drogi/. Wobec ostatnich decyzji Rządu odnoszących się do budowy autostrad warto powrócić do tej kwestii. Zastrzeżenia dotyczące zasadności kontynuowania tego obszaru mogą wiązać się: a/ ze wspomnianą już hipotezą wyczerpywania się zasobów kruszyw, b/ ze sprawą skutków procesów eksploatacji kruszyw dla środowiska naturalnego gminy. Należałoby realnie ocenić szanse tej eksploatacji, jej koszty, liczbę miejsc pracy związanych z tą dziedziną oraz z obszarem najbliższym z nią związanym, tzn. z budownictwem mieszkaniowym i ew. przemysłowo-usługowym. W przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia powyższej kontrowersji, tzn. na rzecz eksploatacji kruszyw, gminni przedsiębiorcy powinni szybko wystąpić z odpowiednimi ofertami wobec budowniczych autostrad, aby ubiec ewentualną konkurencję.

Liderzy gminni osiągnęli zgodę, gdy chodzi o utrzymanie ciągłości innych, istniejących już w gminie i mieście Działdowo dziedzin działalności gospodarczej, choć i tu wystąpiły pewne różnice w rozłożeniu akcentów, co wyraziło się szczególnie w sposobie rozstrzygnięcia dylematu: monokulturowość czy też wielokulturowość działalności wytwórczej, produkcyjnej.

Zarówno diagnoza społeczności Działdowa, opracowana przez dr G. Gęsiczką, jak i prace diagnostyczne liderów gminnych podkreślały zróżnicowaną strukturę gospodarczą miasta i gminy Działdowo, a więc brak monokultury gospodarczej. Istnieje poważna szansa utrzymania i rozwinięcia tej bardzo korzystnej cechy bazy ekonomicznej MiG Działdowo, gdyż istniejące tu zakłady produkcyjne nie są zbyt wielkie - zatrudnienie w największym tylko nieznacznie przekracza 200 osób - i jak narazie nieźle dają sobie radę w nowych warunkach gospodarczych, m.in. poprzez współpracę z obcym kapitałem, korzystanie ze statusu zakładów pracy chronionej itp. Niewątpliwie, celem strategicznym władz gminnych powinno być utrzymanie i znaczne rozwinięcie tej bazy ekonomicznej, na którą składa się produkcja artykułów spożywczych, opakowań szklanych, mebli, obuwia, kruszyw, wyrobów stalowych, produktów dziewiarskich itp.

Nie wyklucza to, oczywiście, koncentracji uwagi gminnych liderów i władz, a równocześnie również środków finansowych, na tej dziedzinie produkcji, która, ich zdaniem, ma największe szanse rozwoju, zarówno z uwagi na bogate zaplecze surowcowe, już istniejące tradycje i stosunkowo mocną bazę materialną, jak i - przede wszystkim - ze względu na znajdujące się niedaleko potencjalnie wielkie rynki zbytu /Warszawa i Trójmiasto/. Chodzi, oczywiście, o produkcję bardzo szerokiego asortymentu żywności, w tym żywności nazywanej zdrową, bezpieczną czy też naturalną, dla której, zdaniem gminnych liderów, istnieją w MiG. Działdowie już obecnie sprzyjające warunki. Wydaje się, iż obszar produkcji artykułów rolno-spożywczych może rzeczywiście stać się, w perspektywie r.2000, strategicznym obszarem działania gminnych podmiotów gospodarczych i politycznych. Już obecnie, według danych Terenowej Stacji SANEPID w Działdowie, w MD i GD istnieje ok. 220 zakładów produkujących żywność, handlujących nią, zakładów żywienia zbiorowego oraz innych "obiektów żywnościowych". Na ich czele należy wymienić Okręgową Spółdzielnię Mleczarską, zatrudniającą nieco ponad 100 osób i w 100% wykorzystującą zarówno te osoby, jak i posiadane maszyny i urządzenia /niestety, w poważnym stopniu zamortyzowane/. Nie dysponujemy, niestety, danymi na temat zatrudnienia we wszystkich tych zakładach, lecz jest i tak rzeczą oczywistą, że jest to poważny potencjał ludzki, szczególnie, gdy dodamy do tego ludzki i materialny potencjał istniejący na działdowskiej wsi.

Obecne warunki gospodarowania nie sprzyjają podejmowaniu działalności produkcyjnej. Na ok. 900 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w okresie styczeń 1990 - marzec 1993 w UM w Działdowie mniej niż 10% zajmowało się produkcją /nie obejmuje to jednak spółek prawa handlowego/. Oznacza to, że kontynuując promocję handlu i usług - dziedzin najbardziej liczących się w rozwiniętych gospodarkach - należy równocześnie, w miarę możliwości, stworzyć warunki szczególnie sprzyjające rozwijaniu produkcji, przede wszystkim produkcji żywności. W warunkach, gdy gminne władze nie mają szczególnego wpływu na finansowanie działalności produkcyjnej, a kredyt jest ciągle drogi - promocja produkcji może odbywać się głównie przez udostępnianie, na ko-

rzecznych warunkach, wolnych obiektów i ew. urządzeń, mogących służyć do podejmowania produkcji żywności. Chodzi po prostu o rezygnację władz gminnych /i wyższych/ z pełnienia roli "psa ogrodnika", pilnującego niewykorzystanych terenów i budynków gospodarczych. Można też, oczywiście, myśleć o innych sposobach promowania tego rodzaju produkcji.

Niewątpliwie największą szansę rozszerzenia produkcji żywności będą miały zakłady już istniejące, a będące w dobrej kondycji finansowej; po prostu banki są bardziej skłonne kredytować przedsięwzięcia stanowiące kontynuację już prowadzonej działalności niż świeżo rozpoczynane. Wydaje się jednak, iż należy także promować, poprzez odpowiednie zabezpieczenia kredytowe, wchodzenie na rynek małych przetwórci, w tym zlokalizowanych bezpośrednio na wsi, przy gospodarstwach rolnych. Będzie to sprzyjało ograniczeniu kosztów transportu surowców rolnych, z drugiej zaś strony - będzie wzmacniało elastyczność procesów produkcji żywności, gdyż małe, lokalne przetwórcze mogą produkować i sprzedawać takie serie produktów spożywczych, które znajdują zbyt na lokalnych czy bardziej odległych rynkach. Niewątpliwą zaletą stosowania tego rodzaju rozwiązań technicznych i organizacyjnych jest również swoista "indywidualizacja" produkcji, promocja producentów wynajdujących najlepsze receptury, opakowania, a także systemy dystrybucji zapewniające ^{dotarcie} dotarcie świeżych produktów do konsumentów.

Podsumowując to, co zostało powiedziane, należy stwierdzić, że gminny system produkcji żywności - w tym tzw. bezpiecznej produkcji żywności - powinien być raczej rozproszony i zindywidualizowany. Koncentracja produkcji może być uzasadniona jedynie otwarciem się większych rynków zbytu, np. na Wschodzie; "obsługa" rynku krajowego, szczególnie zaś rynku tak wymagającego, jak rynek bezpiecznej żywności, będzie bardziej skuteczna w warunkach konkurencji małych i średnich podmiotów gospodarczych, bezpośrednio, a nawet osobiście powiązanych z odbiorcami ich wyrobów.

Zgodnie z propozycjami liderów gminnych ekonomiczna baza gminy i miasta Działdowo w perspektywie 2000 roku powinna obejmować również te dziedziny działalności i wytwórczości, które pozwolą na podwyższenie jakości i obniżenie kosztów produktów spożywczych. Z jednej strony chodzi tu o solidną,

nowoczesną, bogatą i zróżnicowaną lokalną bazę surowców dla przemysłu spożywczego, z drugiej zaś - o produkcję opakowań, szklanych i, być może, innych, a także rozwój tzw. małej poligrafii, a więc ^(produkcję) wszelkiego rodzaju etykiet do opakowań, reklamówek itp. Opakowania mogą być produkowane przez istniejącą już Huta Szkła /wytwarzającą szklane opakowania do kosmetyków/; ta sama huta zamierza rozwinąć małą poligrafię, wykorzystując ^(byłych) pracowników istniejącej kiedyś drukarni. Produkcja opakowań, etykiet i reklamówek "na miejscu", w gminie, może niewątpliwie przyczynić się do obniżenia kosztów produkcji, a więc i cen artykułów spożywczych /koszty transportu/. Opakowania i wyroby poligraficzne mogą być, oczywiście, sprzedawane także poza G i M Działdowo, tak jak się to dzieje obecnie.

Realizacja powyższego modelu ekonomicznej bazy gminy Działdowo będzie oznaczała daleko posuniętą dywersyfikację produktów wytwarzanych przez podmioty gospodarcze działające na jej terenie, przy zachowaniu pewnych priorytetów, wynikających z charakteru zasobów gminy i istniejącego już potencjału w obszarze przetwórstwa i dystrybucji żywności.

Syntetycznym wskaźnikiem prawidłowości rozwoju gospodarczego większych i mniejszych wspólnot są wzajemne proporcje zatrudnienia w zasadniczych dziedzinach działalności gospodarczej: przemyśle, rolnictwie oraz handlu i szeroko rozumianych usługach. Należałoby przyjąć, iż w perspektywie nadchodzących 7 - 10 lat, struktura zatrudnienia w M i G Działdowo powinna maksymalnie przybliżyć się do proporcji charakteryzujących najbardziej rozwinięte kraje Zachodu: przemysł - ok.30%, rolnictwo - ok.10%, handel i usługi - ok.60%. W praktyce oznacza to ustabilizowanie zatrudnienia w przemyśle i budownictwie oraz przesunięcie sporej części zatrudnienia z rolnictwa do usług i handlu oraz, częściowo, do przemysłu. Zgodnie z projektami gminnych liderów, nie musi to oznaczać przemieszczania ludności wiejskiej do miast; chodzi raczej o podjęcie przez znaczącą jej część pracy w przetwórstwie i usługach zlokalizowanych na terenach wiejskich. Obniży to znacznie koszty transformacji i podniesie jakość życia ludności wiejskiej, znajdującej się obecnie w głębokim kryzysie ekonomiczno-materialnym.

II. Zadania strategiczne w okresie dwuletnim

Gminni liderzy byli zgodni, gdy chodzi o najpilniejsze zadania, na najbliższe dwa lata, mające przybliżyć przedstawioną wyżej wizję "MiG Działdowo - 2000". Oto te zadania:

A. Stworzenie ekologicznych podstaw dla produkcji bezpiecznej, zdrowej żywności, a w szczególności zapewnienie czystości wody, gleby i powietrza, a w rezultacie - także czystości surowców pochodzenia rolniczego /roślinnych i zwierzęcych

W ramach tego zadania zaproponowane m.in.:

1. Dokończenie inwestycji proekologicznych, a więc Stacji Uzdatniania Wody, oczyszczalni ścieków, wysypisk śmieci oraz uzupełnienie sieci wodociągów i kanalizacji,
2. Powołanie służby monitoringu i nadzoru środowiska naturalnego miasta i gminy.
3. Podjęcie edukacji proekologicznej, stworzenie bazy materialnej oraz przygotowanie kadr dla takiej edukacji.
4. Stworzenie systemu zachęt proekologicznych, poprzez ew. zwolnienia czy redukcje podatkowe, obniżanie opłat za wodę itp.
5. Stworzenie systemu gospodarowania odpadami: warunki techniczne, system zachęt, edukacja.
6. Rozbudowa Pracowni Analiz Chemicznych /gleby, wody, żywności itp/ przy Zespole Szkół Rolniczych.

B. Stworzenie solidnej infrastruktury rynkowej^{ij}, tzn. systemu instytucji lokalnych wzmacniających i korygujących działanie mechanizmów rynkowych.

Wymieniano tu przede wszystkim:

1. Powołanie Agencji Rozwoju Lokalnego, dysponującej m.in. Funduszem Gwarancyjnym.
2. Stworzenie organizacji kreujących i wspierających przedsiębiorców: Izby Gospodarczej, Inkubatora Przedsiębiorczości /szczeg. w produkcji żywności/, Klubu Przedsiębiorców, itp.
3. Stworzenie gminnej Giełdy Towarowej.
4. Powołanie firmy marketingowej, dla badania krajowego i zagranicznego

popytu na wyroby produkowane na terenie MiG Działdowo.

Do tej kategorii zadań należy również zaliczyć wysiłki zmierzające do ostatecznego wyjaśnienia stosunków własnościowych w gminie, szczególnie gdy chodzi o grunty, w tym po PGR-owskie.

C. Zreformowanie lokalnego szkolnictwa zawodowego, organizacja kursów zawodowych, działalność informacyjna, propagandowa i doradcza. Chodzi tu w szczególności o:

1. Uruchomienie lub ew. wzmocnienie takich kierunków nauczania i specjalizacji, w lokalnych szkołach ogólnych i zawodowych, jak: zarządzanie, marketing, reklama, finanse, bankowość, nowe technologie upraw, przetwórstwo rolne, technologia żywienia, itp.
2. Zorganizowanie kursów, dla producentów rolnych, w dziedzinie zasad i metod upraw proekologicznych, "naturalnej" hodowli, technologii przetwórstwa rolno-spożywczego, przechowalnictwa, agromarketingu, itp.
3. Rozwinięcie sieci doradztwa rolno-spożywczego, upowszechniającego elementy wiedzy o zasadach i metodach produkcji bezpiecznej żywności, jej dystrybucji, promocji itp.
4. Upowszechnianie gminnych i pozagminnych doświadczeń z dziedziny produkcji i dystrybucji zdrowej żywności.

D. Promocja G i M Działdowa na rynkach jego przyszłej ekspansji: Warszawy i Trójmiasta:

1. Powołanie firmy marketingowo-promocyjnej.
2. Prowadzenie szkoleń i akcji informacyjnej wśród przedstawicieli lokalnych firm produkcyjnych i handlowych.
3. Lansowanie określonych wyrobów wytwarzanych przez lokalne podmioty gospodarcze, założenie punktów ich dystrybucji na wymienionych wyżej rynkach.
4. Stworzenie punktu informacyjnego, na terenie gminy, dla przejeżdżających i przyjeżdżających tu gości o walorach lokalnego środowiska i wytwarzanych tu produktach; "podparcie" informacji odpowiednimi atestami.

Załącznik Nr 2 do Uchwały
Nr ..XVII/57/93.....
Rady Miejskiej w Działdowie
z dnia 23. września. 1993r.

I N F O R M A C J A

O DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU MIASTA I GMINY

W DZIAŁDOWIE

za okres od 18 czerwca 1990 roku do 30 czerwca 1991 roku

INFORMACJA

O DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU MIASTA I GMINY W DZIAŁDOWIE

za okres od 18 czerwca 1990 roku do 30 czerwca 1991 roku

Uchwalony dn. 10.09.1990 r. Statut Miasta i Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta zapoczątkowały stały i systematyczny proces przystosowawczy i stabilizacyjny życia Gminy w nowych warunkach ustrojowych i gospodarki rynkowej. Praca Zarządu Miejskiego rozpoczęta w połowie roku 1990 była kontynuacją przedsięwzięć podjętych przez ustępujące władze miejskie w obrębie istniejącego budżetu. Wielką trudnością było sprawne zakończenie rozpoczętych przedsięwzięć np. energetyczne okablowanie starej części miasta, budynek komunalny nr 9, kanalizacja sanitarna i wodna ulicy Sportowej i Okrężnej itp.) przy ciągłych niedoborach budżetowych. Komplikację budżetową obrazuje fakt cyklicznego zaciągania kredytów na pobory dla nauczycieli co spowodowało dodatkowe obciążenie odsetkami w wys. ponad 80 mln. zł. W tej sytuacji za sukces należy uznać rozpoczęcie roku bez zobowiązań.

Udzielenie absolutorium (przytłaczającą większością głosów) przez Radę Miejską dla Zarządu była wyrazem zrozumienia radnych dla poczynań Zarządu. W pracach Zarządu nigdy nie został zatracony cel główny jakim jest poprawa warunków życia mieszkańców naszej Gminy. Właściwa praca samorządu będzie oceniona poprzez realizację przedsięwzięć, które w efekcie doprowadzą do łatwiejszego i wygodniejszego życia mieszkańców. Poza sprawami bieżącymi (rozpatrywanie wniosków mieszkańców, zarządzanie mieniem itp.). Zarząd w swoim planie działania postawił sobie do realizacji następujące cele:

— do zrealizowania w krótkiej perspektywie:

- 1) poprawa funkcjonowania Urzędu Miasta,
- 2) uporządkowanie handlu zamkniętego i obwoźnego w mieście,
- 3) pozyskanie i uporządkowanie gruntów pod budownictwo wielorodzinne i jednorodzinne,
- 4) zreformowanie zakładów budżetowych i przedsiębiorstw,
- 5) inwentaryzacja i porządkowanie garaży miejskich,
- 6) rozpoczęcie działalności gospodarczej przez Gminę,
- 7) rozpoczęcie wspólnych przedsięwzięć z mieszkańcami w celu poprawy infrastruktury miejskiej i wiejskiej (telefony, kanalizacja, poprawa wyglądu i stanu lokali),
- 8) poprawa funkcjonowania służb miejskich,
- 9) działania doraźne służące ochronie środowiska.

— do zrealizowania w dłuższej perspektywie, które składają się na dalekosiężny program samorządowy:

- 1) rozpoczęcie prac w celu zmiany przestrzennego zagospodarowania w kierunku aktywności gospodarczej,
- 2) uporządkowanie i ustalenie hierarchii ważności inwestycji,
- 3) program ochrony środowiska,
- 4) wypracowanie koncepcji restrukturyzacji gospodarczej Gminy w celu zniwelowania bezrobocia,
- 5) podjęcie działań mających doprowadzić do rozwiązania problemu mieszkaniowego na terenie naszej Gminy.

Prywatyzacja handlu w Działdowie zaczęła się od przetargu na lokale handlowe. Przetarg wzbudził bardzo duże zainteresowanie i wycycytowano bardzo wysokie ceny za 1 m² pow. handlowej. Następnie przeprowadzono negocjacje z załogami i większość sklepów przekazano dotychczasowym załogom w cenie 30—40 tys. zł za 1 m². Wolne lokale w dalszym ciągu podlegały przetargowi. Nastąpił dynamiczny rozwój prywatnego handlu. Do chwili obecnej przekazano osobom prywatnym 60 sklepów, które do tej pory były prowadzone przez jednostki społeczne. Powstały 62 nowe sklepy i 38 hurtowni. Nastąpił burzliwy rozwój handlu obwoźnego. Przeniesienie targowiska na Plac Defilad przy ul. Męczenników spowodowało, że Działdowo stało się małym centrum handlowym dla okolicznych miast (Mławy, Zuromina, Lidzbarka, Nidzicy, Ostródy), a także dla miast bardziej odległych jak np. Elbląg, Grudziądz.

Dodatkowym elementem wzmagającym konkurencję w handlu na terenie miasta i przysparzającym Gminie dochodu jest uruchomienie sklepu komunalnego.

Wydzierżawiane lokale użytkowe miały bardzo zły stan techniczny, konieczne były remonty. Dlatego też Zarząd w porozumieniu z wynajmującymi wyraził zgodę na remonty spisując porozumienie, ustalające zakres i formę rozliczenia przez wliczenie poniesionych kosztów w czynsz miesięczny. Takie ustalenia wpłynęły na poprawę funkcjonowania i estetyki wewnątrz i zewnątrz lokali, a w niektórych przypadkach całego budynku.

Rozpoczęte zostały prace zmierzające do poprawy estetyki i funkcjonowania ulic i chodników.

W tym zakresie wykonano:

- profilowanie nawierzchni jezdni nieutwardzonych (osiedle Księżodworska i osiedle Ogródki),
- nawożenie nieutwardzonych jezdni żużlem,
- naprawa nawierzchni chodników i ulic po okresie zimowym,
- przeznakowanie ulic (po lustracji przez komisję),
- dokończenie budowy chodnika przy ulicy Leśnej,
- położenie dywanika asfaltowego na ulicy Leśnej,
- wybudowanie tymczasowego parkingu przy ul. Męczenników,
- odnowienie oznakowań pionowych i poziomych ulic,
- dokonanie przebudowy okrawężnikowania i przygotowanie nawierzchni do ułożenia dywanika asfaltowego przy ul. Księżodworskiej.

Zamierzenia na najbliższy czas:

- przebudowa chodnika na ulicy Leśnej na wys. Szkoły Podstawowej nr 2,
- budowa chodnika do Szkoły Podstawowej nr 3 do ulicy Konopnickiej,
- budowa chodnika na ulicy Dąbrowszczaków z okrawężnikowaniem w wys. kościoła,
- położenie dywanika asfaltowego na ulicy Księżodworskiej,
- utwardzenie wraz z ułożeniem dywanika asfaltowego na ulicy Połnej na odcinku od CPN do ul. Sienkiewicza,

- udzielenie wskazania lokalizacyjnego dla firmy WART-SERWIC na zrealizowanie parkingu miejskiego strzeżonego na Placu 1-go Maja, (okres dzierżawy — 10 lat), dołożono wszelkich starań, aby w/w firmę zainteresować tą inwestycją, dalsze starania Zarządu będą miały na celu jak najszybsze zrealizowanie tej inwestycji, co umożliwi rozważenie zamknięcia ruchu kołowego na Placu Mickiewicza oraz osiągnięcie korzyści finansowych. W/w działania są odbierane jako poprawa ładu i porządku w mieście zwłaszcza, że są wykonywane równocześnie z systematycznymi kontrolami porządku na terenie posesji prywatnych. Właściciele są zobowiązani do dbałości o swoje posesje.

Więszą uwagę zwraca się na utrzymanie istniejącej zieleni miejskiej wraz z zadrzewieniem.

Z utrzymaniem czystości ściśle wiązą się działania dożadne mające na celu ochronę środowiska:

- likwidacja dzikich wysepek śmieci na terenie Gminy w ramach której prowadzona jest akcja informacyjna o miejscu wywożenia nieczystości stałych (wieś Wysoka) i o karach za zanieczyszczanie środowiska (zlikwidowano dzikie wysypisko śmieci wzdłuż Kanału Młyńskiego),
- uporządkowanie Kanału B. (rowu biegnącego wzdłuż ul. Męczenników i dalej w kierunku osiedla Nidzicka),
- prowadzenie konserwacji Kanału Młyńskiego,
- powiadomienie właścicieli prywatnych posesji wpuszczających ścieki do Kanału Młyńskiego o konsekwencjach tego procederu.

NAJBLIŻSZE ZAMIERZENIA:

- dalsza likwidacja dzikich wysypisk śmieci (np. na drodze między Dwór — Kurki),
- przeprowadzenie przez Urząd Miasta, PGKiM i Ochronę Środowiska ponownej kontroli posesji znajdujących się wzdłuż Kanału Młyńskiego.
- budowa wiejskich wodociągów (prowadzone są prace budowlane wodociągu grupowego dla wsi Petrykozy - Gnojno, inwestycja ta zostanie zakończona w tym roku dzięki nakładom budżetowym w wys. 1 mld. zł oraz nakładom poza budżetowym w wys. 1 mld. 200 mln. zł. Na kwotę tę składa się 1 mld. zł z budżetu wojewódzkiego „woda dla wsi” i 200 mln. zł partycypacja gminy Kuczbork wynikająca z przyłączenia do wodociągu wsi Łązek z terenu tej gminy),
- przegląd drzew i alei zabytkowych na terenie miasta w celu przeprowadzenia konserwacji drzew uszkodzonych, przegląd ten odbędzie się przy udziale Woj. Konserwatora Przyrody, z którego środków możliwe będzie przeprowadzenie konserwacji.

ZAMIERZENIA PERSPEKTYWICZNE:

- budowa Stacji Uzdatniania Wody dla miasta Działdowo (zakończono niwelację terenu, rozpoczęto budowę budynku głównego. W tym roku planowane nakłady na SUW wyniosą ok. 1 mld. zł,
- budowa oczyszczalni ścieków dla Działdowa (w IV kwartale 1991 r. będzie gotowy projekt kolektora zrzutowego, a w I kwartale 1992 r. projekt oczyszczalni. 40% kosztów budowy ma pochodzić z Funduszu Ochrony Środowiska — uzyskaliśmy takie zapewnienie z Urzędu Woj. w Ciechanowie, 30% stanowić będą środki własne Gminy i 30% to środki pozyskane od przedsiębiorstw i mieszkańców Gminy. Prowadzone są rozmowy z przedsiębiorstwami mające na celu utworzenie Fundacji umożliwiającej pozyskanie w/w środków. Prowadzi się także rozmowy z Biurem Projektów by zminimalizowało inwestycje pomocnicze oczyszczalni, jak również — by opracowana dokumentacja umożliwiła realizację oczyszczalni etapami).
- budowa stałego wysypiska śmieci dla miasta Działdowa w Zakrzewie (opracowany został projekt techniczny, przeprowadzono geodezyjny podział terenu, podjęte zostały próby wydzierżawienia tego terenu do czasu uregulowania prawnego pozwalającego na wykup gruntu na własność. Z Funduszu Ochrony Środowiska pozyskano na ten cel dotację w wys. 650 mln. zł),
- budowa stałego wysypiska śmieci dla wsi Uzdowo i okolic w Uzdowie (opracowany został projekt techniczny wysypiska, na wniosek Zarządu Urząd Rejonowy przeprowadzi wkrótce prace wywłaszczeniowe w celu pozyskania terenu pod wysypisko, po czym rozpocznie się prace budowlane),
- budowa wodociągu dla wsi Ruszkowo (opracowany jest projekt wodociągu, jednak z powodu braku środków nie rozpoczęto prac budowlanych.

Reforma zakładów budżetowych została omówiona w części dotyczącej funkcjonowania Urzędu Miasta. Należy jednak wspomnieć, że w bliskiej perspektywie zmienić musi lokal biblioteka miejska, a programowi reform pod kątem oszczędnościowym i intensyfikującym musi ulec działalność MDK w Działdowie. Udział Miejskiego Domu Kultury w kulturalnym życiu miasta jest widoczny (organizacja Dni Działdowa, obchodów 3 Maja, wyborów MISS Ziemi Działdowskiej).

Z dwóch przedsiębiorstw komunalnych, jedno — PBK — zostało sprywatyzowane i przekształcone w spółkę z o.o. o nazwie PRIM BUD. Drugie przedsiębiorstwo — PGKiM — musi zostać przekształcone do końca tego roku. Do tej pory wydzielony z tego przedsiębiorstwa i oddany w dzierżawę został Cmentarz Komunalny oraz szalet miejski, co w przypadku szaletu dało około 10 mln. miesięcznie oszczędności, a w przypadku cmentarza — poprawę jakości usług.

W PGKiM pomimo znacznego ograniczenia zatrudnienia zaplanowane zadania wykonywane są w pełnym zakresie.

DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO ZABEZPIECZENIA MIASTA W GRUNTY POD BUDOWNICTWO WIELO I EDNORODZINNE

Jednym z pierwszych posunięć Gminy był wykup gruntu pod budownictwo wielorodzinne i usługi pomiędzy Nidzicką i Leśną (ok. 3 ha). Posunięcie to zabezpieczyło Spółdzielnię Mieszkaniową „PRZYSZTOŚĆ” w uzbrojone tereny a Gminie dało możliwość zorganizowania pierwszego przetargu na działki budowlane budownictwa jednorodzinnego (rejon ulicy Zwirki i Wigury), gdzie doszło do zamiany gruntów pomiędzy Spółdzielnią Mieszkaniową a Gminą). Na terenie pozyskanego gruntu zrealizowany plan przestrzennego zagospodarowania (oprócz budownictwa wielorodzinnego) umożliwił zorganizowanie przetargów na działki usługowo-handlowe. Wykup tego gruntu oprócz pozyskania działek pod budownictwo wielo i jednorodzinne, a także pod usługi i handel, przyniosło wymierne korzyści finansowe. Perspektywiczne plany zmierzające do zabezpieczenia miasta w grunty pod skoncentrowane budownictwo jednorodzinne są związane z prowadzeniem prac szczegółowego planu zagospodarowania terenu pomiędzy ulicami Polną i Lidzbarską. Teren ten zajmuje powierzchnię 13 ha. Ostatnio Gmina nabyła działkę nr 2144 o pow. 1,5 ha za kwotę 85 mln. zł. Nabycie tej działki rozwiązuje całkowicie problem połączenia drogą — ulicy Lidzbarskiej z ulicą Sienkiewicza co z kolei umożliwi objazd w przypadku rozpoczęcia w 1992 r. inwestycji jaką jest wiadukt na ulicy Lidzbarskiej (są prowadzone prace projektowe wiaduktu). Celowe byłoby w bliskiej przyszłości dokonać wykupu dalszych działek na omawianym terenie. Zabezpieczyłoby to potrzeby skoncentrowanego budownictwa jednorodzinnego co najmniej do 2000 roku. Dla skoordynowania prawidłowego rozwoju miasta oraz pozyskania terenów budowlanych dla inwestycji miejskich Zarząd podejmie w 1992 r. opracowanie miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Działdowa na bazie aktualizacji okresowej i rewizji ustaleń planu obecnie istniejącego sporządzonego w 1985 r. Plan ten w dużym stopniu uległ dezaktualizacji ze względu na zmianę polityki inwestycyjnej i kształtowania nowych zasad gospodarczych.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE I PROBLEM MIESZKAŃ W NASZYM MIEŚCIE

W pierwszym okresie działalności Samorządu wykonana została praca przez Komisję Mieszkaniową, której zadaniem była weryfikacja i ustalenie listy przydziału mieszkań komunalnych. Dzięki pracy tej komisji bez większych konfliktów zostały przydzielone 34 mieszkania (24 mieszkania w budynku komunalnym nr 9 plus 10 mieszkań odzyskanych dzięki przydziałom mieszkań w bloku nr 9). W okresie od września 1990 r. przydzielonych zostało dalszych 14 lokali (w tej liczbie 8 mieszkań kompletnie zdewastowanych, których poprzednia administracja nie była w stanie zagospodarować).

Tragiczna sytuacja mieszkaniowa doprowadziła do stworzenia programu przeciwdziałania temu zjawisku. Program ten obejmuje:

- rozpoczęcie budowy 52-mieszkaniowego bloku komunalnego przy 20% partycypacji przyszłych lokatorów (blok nr 10),
- Zawiązanie Spółdzielni Mieszkaniowej „KOLEJARZ” liczącej ok. 60 członków w wyniku przekształcenia budownictwa zakładowego Północnej DOKP w Spółdzielnię własnościową,

— zawiązanie Spółdzielni Mieszkaniowej przy ZOZ Działdowo liczącej ok. 90 członków.

Możliwość rozpoczęcia inwestycji przez nowopowstałe spółdzielnie jest warunkowana rozstrzygnięciami ustawowymi co do sposobu kredytowania budownictwa. Nadal brakuje tych dokumentów w naszym ustawodawstwie.

- Rozpoczęcie działań w celu opuszczenia placu przy ulicy Jagielly (naprzeciwko Złobka) przez użytkowników pawilonów handlowych o tymczasowej lokalizacji, stworzy możliwość przetargowej sprzedaży działek pod budowę pięciu kamienic mieszkalnych z parterem usługowo-handlowym. Na tym terenie zlokalizowany jest także budynek wielorodzinny. Termin zwolnienia tego terenu przewidziany jest do końca września 1991 r. Działanie to poza spodziewanymi dużymi korzyściami finansowymi stworzy kolejną możliwość realizowania budownictwa mieszkaniowego w samym centrum miasta.

Pomimo w/w działań jesteśmy zmuszeni do stworzenia planu budownictwa oszczędnościowego. Program ten obejmuje:

— budowę lokali mieszkalnych o niskim standardzie dla osób i rodzin dewastujących mieszkania komunalne (dotyczy to ok. 20 osób i rodzin),

— budowę lokali mieszkalnych o niskim standardzie dla osób i rodzin, których nie będzie stać na wniesienie udziałów do standardowego budownictwa mieszkaniowego.

W pierwszym etapie tego rodzaju budownictwo może być realizowane przy ulicy Kwiatowej, na terenie przyległym do tzw. budynku rotacyjnego.

Rozpoczęcie budownictwa oszczędnościowego w roku 1991 jest warunkowane pozyskaniem nadwyżki budżetowej poza nadwyżką już istniejącą.

WSPÓLNE DZIAŁANIA MIESZKAŃCÓW I SAMORZĄDU W CELU POPDAWY INFRASTRUKTURY MIASTA

1. W tym roku zostanie zakończony program telefoniczacji miasta i trzech wsi — Wysokiej, Pierławki i Kisin (w Kisinach telefonizację już zakończono, są jeszcze wolne numery).

Ambitny program podwojenia ilości telefonów został zrealizowany dzięki powstaniu przy Burmistrzu — Społecznego Komitetu Telefonizacyjnego i wniesieniu udziałów mieszkańców, które pozwoliły na zakup 1000-numerowej centrali wraz z urządzeniami towarzyszącymi.

2. Przy współpracy z mieszkańcami i Zasadniczą Szkołą Rolniczą w Malinowie doprowadzony został gaz do wsi Malinowo.

3. Przy współpracy i wniesionych udziałach mieszkańców będzie kontynuowane uzbrojenie ulic (zakończono instalację sanitarną i deszczową na ulicy Drzymały, Piaskowej, Sportowej i Okrężnej, realizowana będzie sieć kanalizacyjna, sanitarna i deszczowa na ulicy Mrongowiu-sza).

KONCEPCJA RESTRUKTURYZACJI GOSPODARCZEJ GMINY W CELU PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU

Początkiem zorganizowanych działań w kierunku przeciwdziałania się zjawisku bezrobocia było stworzenie ogólnego programu ożywienia gospodarczego dla Gminy Działdowo oraz wystąpienie do gmin rejonu działdowskiego z propozycją współpracy (zał. nr 1). Następnie z inicjatywy Kierownika Urzędu Rejonowego w Działdowie doszło do spotkania Wójtów i Burmistrzów sześciu gmin rejonu działdowskiego. Uczestniczył w tym spotkaniu również dyrektor Wojew. Biura Pracy, dyrektor Wydziału Polityki Regionalnej Urzędu Wojewódzkiego w Ciechanowie oraz przewodniczący Wojewódzkiego Sejmiku Samorządowego — Wiktor Kołakowski. Konsekwencją tego spotkania było porozumienie gmin (załącznik nr 92) zawarte w dniu 20 czerwca 1991 r. w Urzędzie Miasta w Ldzbarku. Zgodnie z tym porozumieniem została utworzona Rejonowa Rada Samorządowa, a przewodniczącym Rady został Burmistrz M i G. Działdowo — Marian Janicki.

W celu sprawnego działania Rady tj. jej przedsięwzięć, promocji, informacji, szkoleń itp. strony porozumienia postanawiają utworzyć stanowisko Pełnomocnika Rejonowej Rady Samorządowej. Biuro Pełnomocnika mieścić się będzie w budynku Urzędu Rejonowego w Działdowie.

Pierwszym efektem wspólnych działań gmin z rejonu Działdowa był udział Kierownika Rejonowego Biura Pracy w Działdowie w spotkaniu które odbyło się w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej. Spotkanie to było zorganizowane z przedstawicielami rejonów szczególnie zagrożonych bezrobociem w celu objęcia tych rejonów „strefami przedsiębiorczości”. Ostateczne decyzje w tym względzie zapadną w końcu sierpnia.

Trzeba mieć świadomość, że widoczne efekty przedsięwzięć mających na celu zmniejszenie bezrobocia na terenie miasta i gminy nie będą łatwe i szybkie.

INWENTARYZACJA MIENIA GMINNEGO

Osobnego omówienia wymaga problem inwentaryzacji mienia gminnego. Samorząd nie może właściwie funkcjonować jeżeli prawnie i fizycznie nie dysponuje powierzonym jego zarządowi majątkiem.

W celu skomunalizowania nieruchomości, które na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawy o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 32, poz. 191 i Nr 43, poz. 253 z 1990 r.) — z mocy prawa stały się nieodpłatnie własnością gminy DZIAŁDOWO — należało sporządzić dla miasta i gminy karty inwentaryzacyjne dla około 1300 nieruchomości. W celu udowodnienia własności Skarbu Państwa należało również zbadać w Państwowym Biurze Notarialnym około 1300 ksiąg wieczystych, tabeli, wykazów, kart.

Dla 988 nieruchomości prace zostały zakończone, spisy inwentaryzacyjne z protokołami badania ksiąg wieczystych zostały złożone w Urzędzie Wojewódzkim w Ciechanowie w Wydziale Geodezji i Gospodarki Ziemią w celu wydania decyzji wojewody stwierdzającej nabycie prawa własności Gminy. Stanowi to 76% zakończonych prac komunalizacyjnych. Sprawy te czekają w kolejności na wydanie 988 decyzji. Do chwili obecnej wydano 8 decyzji — były to decyzje konieczne gminie w celu załatwienia bieżących spraw majątkowych gminy. Większa ilość decyzji będzie wydana przez Wojewodę w najbliższych miesiącach — wskazuje na to zbliżająca się kolejność złożonych spisów dla naszej Gminy.

Dla pozostałych nieruchomości tj. około 300 kart inwentaryzacyjnych prace komunalizacyjne są na stapie badania dokumentów w Biurze Notarialnym oraz dokumentacji decyzyjnej (Katastralnej) w celu ustalenia własności Skarbu Państwa. Do zbadania zostało jeszcze około 1200 ksiąg wieczystych. Napotyka się trudności udowodnienia własności Skarbu Państwa. Po całkowitym zakończeniu prac w Biurze Notarialnym, w przypadkach koniecznych będzie wnioskowanie do Sądu o zasiedzenie własności Skarbu Państwa. Wydanie decyzji wojewody stwierdzającej nabycie prawa własności przez Gminę, wymaga od nas udowodnienia własności Skarbu Państwa — co w wielu przypadkach jest powodem długiej i trudnej pracy.

BUDŻET GMINY

Przyjęcie bez sprzeciwu uchwały budżetowej na rok 1991 przez Radę Miejską w Działdowie było przejawem wewnętrznej dyscypliny i poczucia odpowiedzialności radnych. Zrozumienie trudnej sytuacji budżetowej Gminy było także wynikiem szczegółowego omówienia budżetu na wszystkich Komisjach Rady. Skarbnik i Zarząd konstruując budżet mieli całkowitą świadomość co do prawie jedenastomiliardowej rozbieżności pomiędzy budżetem obliczonym przez Ministerstwo Finansów a faktycznymi dochodami Gminy (25 mld ÷ ok. 15 mld). Konsekwencją Zarządu w konstruowaniu budżetu doprowadziła do otrzymania (w wyniku podziału subwencji wyrównawczej) kwoty prawie 3 mld zł łącznie z subwencją ogólną (2 mld zł) daje sumę łącznie około 5 mld zł.

Trzeba podkreślić, że wiele rad miejskich pod presją osiągnięcia sukcesu a także roszczeń radnych dopuściło do zawyżenia dochodów własnych gminy, co doprowadziło do niemożności ich wykonania i dodatkowo pozbawiło te gminy możliwości otrzymania subwencji wyrównawczej.

Subwencja wyrównawcza łącznie z miliardową dotacją z budżetu wojewódzkiego (w ramach programu „Woda dla wsi”) na inwestycję wodociągu grupowego w Gnojnie, pozwala nam na przedstawienie projektu środków inwestycyjnych — załącznik nr 3. Projekt ten możemy określić jako optymistyczny w skomplikowanych warunkach finansowych naszego kraju.

Przedstawiam informację z wykonania dochodów i wydatków za I półrocze 1991 r.

1) Dochody własne plan na 1991 r.	15 025 987 000	52,1%
Wykonanie na 30.06.91	7 823 814 285	
2) Doch. wł.+subwencja plan 1991 r.	19 944 914 000	46,2%
Wykon. (doch. wł.+subwenc.) I pół.	9 216 542 783	
3) Dochody wł.+subwen. plan 1991 r.	19 944 814 000	52,9%
Wyk. (doch. wł.+subw.+dotac. I pół.	10 558 123 783	
4) Wykonanie subwencji		

plan na 1991 r.	4 918 927 000	28,5%
wykonanie I pół. 1991 r.	1 392 728 498	

W y d a t k i

Plan na 1991 r.	19 949 914 000	52,3%
Wykonanie I pół.	10 437 334 000	

Na zakończenie chciałbym przypomnieć najważniejsze przedsięwzięcia, które zostaną zrealizowane w tym roku:
 — telefoniczna miasta i trzech wsi (pierwsze podłączenia numerów na terenie miasta rozpoczną się z początkiem września),
 — wodociąg grupowy Gnojno — Petrykozy,
 — budynek komunalny nr 10 (52 mieszkania).

Utrzymanie budowy Szkoły Podstawowej nr 4 (pomimo usilnych działań ze strony Kuratorium by inwestycję tę wstrzymać), jest dużym osiągnięciem. Szkoła zostanie odda-

na do użytku w 1992 r., a warto dodać, że w okresie powojennym takie wydarzenie będzie miało miejsce po raz trzeci. Nie udało się utrzymać takich inwestycji jak: ciepłownia kontenerowa na ulicy Nidzickiej i rekonstrukcji zamku działdowskiego. Na zakończenie chciałbym dodać, że otrzymaliśmy propozycję nawiązania kontaktów z jednym z miast niemieckich dzięki Deutscher Städtetag z siedzibą w Köln.

Przewodniczący Zarządu
 Marian Janicki

Załącznik nr 1

PROGRAM OŻYWIENIA GOSPODARCZEGO DLA GMINY DZIAŁDOWO

Program lokalny skonstruowany przez władze samorządowe oraz miejscowe organizacje polityczno-gospodarcze polega na radykalnej poprawie infrastruktury technicznej umożliwiającej powstawanie małych i średnich firm oraz przyciągnięciu kapitału zewnętrznego.

Program ten można ująć w następujących punktach:

1. Przygotowanie terenów pod lokalizację różnego rodzaju zakładów, hurtowni paliw, przetwórnictwo produktów spożywczych (mamy już przygotowanych kilkanaście takich terenów).
2. Dostępianie majątku komunalnego (trwałego) osobom fizycznym i organizacjom gospodarczym do prowadzenia działalności usługowo-wytwórczej (proces komunalizacji i prywatyzacji jest już w znacznym stopniu zaawansowany).
3. Telefonizację gminy (ze środków własnych gmina uruchomi w 1991 r. centralę 1000-numerową w mieście i 100-numerową na wsi).
4. Szeroko pojęta realizacja programu poprawy warunków ekologicznych (od uporządkowania cieków wodnych, prawidłowej gospodarki odpadami — po budowę oczyszczalni ścieków — koszt budowy ok. 50 mld zł, w tym udział budżetu lokalnego ok. 15 mld zł, cykl realizacji tej inwestycji — 6 lat).
5. Aktywna działalność samorządu mająca na celu przeprofilowanie szkół kształcących kadry do obsługi małych i średnich firm, banków, administracji terenowej i gospodarczej, funkcjonuje już pomaturalna Szkoła Informatyczna a od września br. rozpocznie działalność pomaturalna Szkoła Zarządzania (wg wskazań Fundacji Francuskiej).

6. Zabezpieczenie potrzeb gruntowych (na wiele lat) pod budownictwo wielo- i jednorodzinne poprzez wykup gruntów. Realizujemy również budownictwo komunalne na zasadach partycypacji przyszłych lokatorów.
7. Szeroka akcja promocyjno-reklamowa naszych przedsiębiorstw, ich możliwości produkcyjnych i rozwojowych w celu nawiązania kontaktu z prężnymi firmami krajowymi i zagranicznymi.

Aby efektywnie wykorzystać nasze działania mające na celu przyciągnięcie inwestorów tworzących nowe miejsca pracy, niezbędna jest pomoc rządu. Miałaby ona polegać na:

- I. a) dostępie do kredytów restrukturyzacyjnych — złotówkowych i dewizowych, do przygotowanych programów wyjścia z recesji,
- b) dostępie do środków na realizację programów związanych z ochroną środowiska na warunkach ogólnych (16% z umorzonego długu).
- II. a) koordynacji ministerstw w celu wspólnych aktywnych działań na terenach o szczególnym zagrożeniu bezrobociem, a więc:
  - przyspieszenie zmian własnościowych przedsiębiorstw — pomoc w ich przeprowadzeniu,
  - uwzględnianie w subwencjach celowych zadań powodujących ożywienie gospodarki (uzgodnienia z Ministrem Finansów),
  - aktywna działalność Biura Pracy prowadząca do przekwalifikowania bezrobotnych i kredytowania (w szerokim zakresie) nowych miejsc pracy,
  - zastosowanie ulg podatkowych dla inwestorów pragnących prowadzić działalność w regionach szczególnie zagrożonych bezrobociem.

BURMISTRZ

Załącznik nr 2

Lidzbark, dnia 1991.06.20

POROZUMIENIE

zawarte w dniu 20 czerwca w Urzędzie Miasta w Lidzbarku pomiędzy Kierownikiem Urzędu Rejonowego w Działdowie, Burmistrzem Miasta i Gminy Działdowo, Burmistrzem Miasta i Gminy Lidzbark, Wójtem Gminy Rybno, Wójtem Gminy Iłowo, Wójtem Gminy Płońnica, Wójtem Gminy Lubowidz w sprawie powołania Rejonowej Rady Samorządowej.

- § 1. Strony porozumienia postanawiają utworzyć Rejonową Radę Samorządową zwaną dalej „Radą” w skład, której wchodzi wszystkie strony porozumienia.
- § 2. Celem Rady jest podejmowanie wspólnych przedsięwzięć na rzecz pobudzenia rozwoju gospodarczego oraz aktywnego przeciwdziałania zjawisku bezrobocia w poszczególnych gminach oraz w „rejonie” jako całości, a w szczególności:
  - występowania do naczelnych i centralnych organów administracji państwowej we wszystkich sprawach związanych z bezrobociem,
  - współdziałania ze wszystkimi instytucjami, stowarzyszeniami, związkami oraz innymi podmiotami dla osiągnięcia celów do których powołano „Radę”,
  - wspólnego ustalania lokalizacji inwestycji zakładów o charakterze ponadgminnym,

- wspólnego promowania gmin oraz „rejonu” zarówno w kraju jak i zagranicą.
- § 3. W celu zapewnienia sprawnego działania „Rady” tj. jej przedsięwzięć, promocji, informacji, szkoleń itp. strony porozumienia postanawiają utworzyć stanowisko Pełnomocnika Rejonowej Rady Samorządowej. Biuro Pełnomocnika mieścić się będzie w budynku Urzędu Rejonowego w Działdowie. Strony porozumienia zobowiązują się z własnych środków wyposażyć Pełnomocnika w niezbędne dla jego działalności urządzenia materiały, a także partycypować w ustalonym wspólnie jego wynagrodzeniu.
- § 4. Oświadczenia i inne dokumenty w imieniu Rady podpisuje jej Przewodniczący.
- § 5. Pierwszym Przewodniczącym Rady, strony wybierają Burmistrza Miasta i Gminy Działdowo. Strony ustalają, że corocznie będą dokonywały wyboru Przewodniczącego kolejno spośród osób wchodzących w skład Rady. Kadencja trwa 1 rok.
- § 6. Rada podejmuje decyzje w formie uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Rady.
- § 7. Każda ze stron porozumienia może bez warunków wstępnych wystąpić z Rady.

§ 8. Rada ma charakter otwarty. Każda nowo utworzona jednostka samorządowa z rejonu administracyjnego Działdowo może zadeklarować przystąpienie do Rady.

§ 9. Rozwiązanie Rady może nastąpić za zgodą wszystkich stron.

Podpisy stron

Kierownik Urzędu Rejonowego
Działdowo

Burmistrz Miasta i Gminy
Działdowo

Burmistrz Miasta i Gminy
Lidzbark

Wójt Gminy Rybno

Wójt Gminy Iłowo

Wójt Gminy Płońnica

Wójt Gminy Lubowidz

Załącznik nr 3

Projekt rozdziału środków na inwestycje w 1991 r.
Zarządu Miasta Działdowo

Lp.	Nazwa inwestycji i lokalizacja	Planowane środki	
		z budżetu mln zł	poza- budżetowe
1	Wodociąg Gnojno	1.000,—	1.200,—
2	Stacja Uzdatniania Wody Działdowo	1.000,—	
3	Blok 10	1.500,—	1.300,—
4	kanalizacja i inst. deszczowa ul. Mrongowiusza	212,—	+1.000,— 120,—
5	Budynek T. Wielka	250,—	
6	Droga ul. Okrężna	200,—	
7	Droga ul. Polna	50,—	70,—
8	Droga Leśna		520,—
9	Droga Księżodworska		370,—
	R A Z E M	4.212,—	4.580,—

SKARBNIK MIASTA
Władysława Hubka

BURMISTRZ
Marian Janicki